

РЕЦЕНЗІЯ

на магістерську роботу

«Розвиток мовлення учнів із затримкою психічного розвитку в умовах інклюзивного класу»

магістрантки 0061 академічної групи, спеціальності 016 Спеціальна освіта
(Олігофренопедагогіка. Логопедія)

Лози Вікторії Вікторівни

Розвиток мовлення є важливим надбанням освітнього процесу, формування мовлення у дітей із особливими освітніми потребами (ООП) розглядають як процес особистісного становлення кожної дитини відповідно до її індивідуальних можливостей, що забезпечує успішність соціальної інтеграції школяра в самостійне життя.

В сучасних умовах особливого значення набуває пошук інноваційних шляхів формування, корекції та розвитку мовлення у дітей із порушеннями психофізичного розвитку особливе місце. З огляду на це, магістерська робота Лози В. В., присвячена саме проблемі розвитку мовлення учнів із затримкою психічного розвитку в умовах інклюзивного класу є досить своєчасною та актуальною.

У роботі чітко витримана і представлена її основна структура, яка вбирає в себе актуальність, мету і завдання дослідження, об'єкт і предмет магістерської роботи, елементи наукової новизни одержаних результатів, практичне значення одержаних результатів, апробацію результатів роботи та публікації автора.

У першому розділі роботи магістранткою визначено, що значну кількість серед дітей із особливим освітніми потребами складають діти з затримкою психічного розвитку (ЗПР), які мають стійкі порушення пізнавального і мовленнєвого розвитку. Порушення мовлення характеризується не сформованістю всіх компонентів мовленнєвої системи, що належать до її звукової і смислової сторони.

Зазначено, що при ЗПР недостатня мовленнєва активність, яка з віком, без спеціального навчання, різко падає. При відносно розвинутій смисловій, логічній пам'яті у дітей знижена вербальна пам'ять, страждає продуктивність запам'ятовування – вони забувають складні інструкції, їх елементи і послідовність завдань. У більш важких випадках, низька активність пригадування поєднується з обмеженими можливостями розвитку пізнавальної діяльності. Такі особливості дітей унеможливають повноцінне спілкування і, насамперед, загальний психічний розвиток. Комунікативна

діяльність таких дітей виявляється обмеженою через труднощі у спілкуванні з однолітками та дорослими.

Другий розділ магістерської роботи присвячений обґрунтуванню та експериментальному методу вивчення мовлення у школярів із ЗПР перших класів, інтегрованих у загальноосвітній навчальний простір (класи з інклюзивною формою навчання, ЗЗСО), яка охоплює структурні складові мовленнєвої діяльності.

На етапі констатувального етапу дослідження, під час впровадження діагностичної методики було виявлено, що за показниками розвитку складових компонентів мовленнєвої діяльності дітей з високим і достатнім рівнями розвитку мовлення серед обраної категорії не виявлено, 28,5 % показали середній рівень, 71,5% дітей – низький рівень.

У третьому розділі автором було визначено, обґрунтовано та експериментально перевірено психолого-педагогічні умови розвитку мовлення у дітей із ЗПР молодшого шкільного віку, які інтегровані в загальноосвітній навчальний простір. Зокрема психолого-педагогічні умови, головною з яких є створення навчально-корекційного й комунікативного середовища; загально-дидактичні – наступність, етапність і системність у змісті розвитку мовлення, здійснення диференційованого підходу з урахуванням характеру та форми мовленнєвого порушення, реалізація комплексного підходу командою спеціалістів: вчителем, асистентом вчителя, дефектологом, логопедом, психологом.

Визначено дидактичний зміст та основні етапи їх впровадження: діагностико-організаційний, корекційно-діяльнісний та функціонально-комунікативний.

Магістерська робота «Розвиток мовлення учнів із затримкою психічного розвитку в умовах інклюзивного класу» є цілісною, завершеною, самостійною роботою, спрямованою на розв'язання актуальних проблем сучасної спеціальної освіти.

Дослідження Лози В. В. відповідає всім вимогам, що висувуються до робіт цього типу і заслуговує на позитивну оцінку за умови її успішного захисту.

Рецензент –

**доктор педагогічних наук,
професор, завідувач кафедри спеціальної
та інклюзивної освіти**

**Сумського державного педагогічного
університету імені А.С.Макаренка**

Дегтяренко Т.М.